

ASOCIAȚIA *CARICETUM PANICULATAE* PE COLINELE DIN ZONA COMUNEI PIR

Karol KARÁCSONYI, Paul SZATMARI

Rezumat. Asociația analizată a fost identificată în nord-vestul României, în zona colinară a Piemonturilor Vestice în albia unui pârâu din raza comunei Pir (județul Satu Mare), în apropierea unui lac artificial. Acest tip de vegetație apare aici în mlaștinile cu caracter arhaic. În prezent, as. *Caricetum paniculatae* se găsește pretutindeni în restrângere.

Summary. *Caricetum paniculatea* plant association from the hillside area of Pir village. The investigated plant association was identified in the north-western part of Romania, in the hillside area of the western Carpathian, alongside a creek, in the close neighbourhood of Pir village (Satu Mare county), near an artificial lake. This type of plant association occurs here, in ancient swamps. Today *Caricetum paniculatea* plant association has a restricted area everywhere.

Caricetum paniculatae este o asociație tipică regiunilor subatlantice, care se dezvoltă în special în albiile pârâurilor lin curgătoare din regiunile deluroase sau montane (Borhidi, 2003). A fost identificată și analizată recent, în albia unui pârâu din zona dealurilor, din raza comunei Pir (județul Satu Mare), în apropierea unui lac artificial. Pârâul respectiv curge prin terenuri acoperite de diferite tipuri de păduri. Asociația prezentată s-a instalat aici într-o porțiune mai largită a pădurii.

Încadrarea cenosistematică a asociației analizate:

Cl. PHRAGMITETEA AUSTRALIS
R. Tüxen & Preising 1942

Ord. PHRAGMITETALIA Koch
1926

Al. Phragmition communis Koch
1926

As. *Caricetum paniculatae* Wangerin ex
von Rochow 1951

Fitocenozele dominate de *Carex paniculata* formează vegetație de tip „popândaci”, ceea ce denotă faptul, că

aici oscilarea sezonieră a nivelului apei stagnante era odinioară destul de pregnantă. Unele dintre aceste ridicături de pământ au o înălțime considerabilă. Printre ele stagnează sau, pe alocuri, mustește apa, fapt oglindit și prin compoziția acestor fitocenoze. Domină solitar *Carex paniculata*, care este însoțit de mai multe specii caracteristice alianței *Magnocaricion elatae* (*Carex acutiformis*, *Carex acuta*, *Galium palustre*, *Scutellaria galericulata* etc.). Speciile tipice clasei *Phragmitetea* denotă faptul că acest tip de rogoz înalt a fost precedat pe scara succesiunii de trestiișuri sau de alte asociații înrudite. Elementele caracteristice clasei *Molinio-Arrhenatheretea* (*Agrostis stolonifera*, *Lychnis flos-cuculi*, *Juncus effusus* etc.) pătrund în special în zonele periferice ale asociației, unde solul mustește de apă. Cu toate că arinișurile nu a fost identificate în apropierea stațiunii cercetate, în acest loc înconjurat de păduri, sunt reprezentate și unele specii tipice clasei *Alnetea* (*Salix cinerea*, *Eupatorium cannabinum*, *Galium rivale*). Remarcabilă este și prezența

speciilor *Urtica kioviensis* și *Equisetum telmateia*.

În spectrul bioformelor domină net hemicriptofitele (63,64 %), care sunt secondate de helohidatofitele (21,21 %). În schimb, în spectrul geoelementelor circumpolarele ating aceleași procente ca și eurasiaticele (33,33 %), ceea ce este un fapt remarcabil într-o stațiune de relativ joasă altitudine.

Indicii ecologici ai fitocenozelor analizate exprimă predominanța speciilor mezo-hidrofite (44,46 %), a micro-mezotermelor (72,72 %), respectiv a plantelor euriionice (45,46 %) și a celor slab acid-neutrofile (42,42 %).

Această asociație este cunoscută în România în special în regiunile montane: Carpații Orientali și Munții Apuseni (Sanda et al., 1980). În partea de nord-

vest a României a fost identificată și analizată în Valea Ierului de la Piru Nou și Diosig (Karácsonyi 1990; Ardelean și Karácsonyi, 2002). În aceste stațiuni de câmpie as. *Caricetum paniculatae*, și celelalte asociații de tip „popândaci”, se găsesc în declin în urma extinderii lucrărilor de canalizare. În consecință, în stațiunile populate inițial de aceste tipuri de asociații, pendularea sezonieră a nivelului apei stagnante a devenit neînsemnată și astfel aceste fitocenoze tipice alianței *Magnocaricion elatae* evoluează spre cele caracteristice pajiștilor mezo-higrofile (cl. *Molinio-Arrhenatheretea*). Astfel, asociația prezentată de noi anterior de la Piru Nou și Diosig, lipsește de pe lista celor de baltă și de mlaștină analizate mai nou în nord-vestul României (Burescu, 2003).

As. *Caricetum paniculatae* Wangerin ex von Rochow 1951

					Nr. releveului	1	2	3	4	5	
					Acoperirea vegetației(%)	100	100	100	90	85	
					Suprafața de probă (m2)	20	20	16	16	16	
Biof	El.fl.	U	T	R	CHAR. ASS						K
Hh	Ec	5	3	5	Carex paniculata	5	4	4	4	3	V
MAGNOCARICION ELATAE											
Hh	Eua	6	3	4	Carex acutiformis	+	-	+	-	+	III
H	Cp	5	3	4	Poa palustris	-	+	-	+	-	II
H	Cp	5	3	0	Galium palustre	-	-	+	+	+	III
H	Cp	4	3	4	Scutellaria galericulata	+	+	+	-	-	III
Hh	Eua	5	3	0	Carex acuta	+	+	+	-	-	III
H	E	4	3	4	Hypericum tetrapterum	+	-	+	-	-	II
MAGNOCARICETALIA											
Ch	E	4	3	4	Lysimachia nummularia	-	+	+	+	-	III
PHRAGMITETEA											
Hh-I	Cp	5	3	4	Glyceria maxima	-	-	-	1	1	II
H-H	Cosr	4	3	0	Lythrum salicaria	-	+	+	-	+	III
Hh	Eua	5	3	0	Lycopus europaeus	-	+	+	+	-	III
H	Eua	5	3,5	4,5	Scrophularia umbrosa	+	-	-	+	-	II

H(T Eua(4 3 0	Epilobium hirsutum	-	-	+	+	+	III
H(G Cp 4 3 0	Stachys palustris	-	-	-	+	+	II
Hh Cp 4,5 3 0	Scirpus sylvaticus	-	-	+	+	-	II
CALYSTEGLION							
H Cp 4 3 4	Calystegia sepium	-	+	+	-	-	II
MOLINIETALIA							
H Eua 3,5 2,5 0	Lychnis flos-cuculi	+	-	-	-	-	I
H Eua 3 3 4	Soncus arvensis var. uliginosus	+	+	-	-	-	II
MOLINIO-ARRHENATHERETEA							
H Cp 4 0 0	Agrostis stolonifera	+	+	+	-	-	III
H-G P-M 3,5 2 3	Ranunculus strigosus	-	-	+	-	-	I
H Cp 3 0 0	Poa pratensis	-	-	+	-	-	I
H Cosr 4 3,5 4	Juncus effusus	+	+	+	-	+	IV
G E(M 0 3 0	Carex hirta	+	+	-	-	-	II
H Eua 3 0 0	Achillea millefolium	+	-	-	-	-	I
ALNETEA							
Phm Eua 5 3 3	Salix cinerea	+	+	+	-	-	III
H Eua(4 3 0	Eupatorium cannabinum	+	-	+	-	-	II
H Eua 5 3 3	Galium rivale	+	-	+	-	-	II
H(G P 4,5 3,5 4	Urtica kioviensis	-	-	-	+	-	I
G Cp 3,5 2 0	Equisetum telmateia	-	-	+	1	-	I
VARIAESYNTAXA							
H P-M 4,5 3 4	Galega officinalis	+	+	-	-	-	II
Th Cp 4,5 3 4	Ranunculus sceleratus	-	-	-	+	-	I
H-G Cosr 4 3 0	Urtica dioica	-	-	+	-	+	II
Hh Cosr 6 0 0	Lemna minor	-	+	-	+	-	II

Spectrul bioformelor: Hh – 21,21 %; H – 63,64 %; G – 6,06 %; Ch – 3,03 %; Th – 3,03 %; Phm – 3,03 %.

Spectrul el. floristice: Eua – 33,33 %; E – 9,09 %; Ec – 3,03 %; Cp – 33,33 %; P-M – 9,09 %; Cosm – 12,13 %.

Locul și data releveurilor: 1-5 Pir 16 VI 2011.

Bibliografie

Ardelean G., Karácsonyi C., 2002 – *Flora și fauna Văii Ierului (înainte și după asanare)*, Edit. Bion, Satu Mare.

Borhidi A., 2003 – *Magyarország növénytársulásai*, Akadémiai Kiadó, Budapest.

Burescu P., 2003 – *Flora și vegetația zonelor umede din nord-vestul României*, Edit. Academiei Române, București.

Karácsonyi C., 1990 – Vegetația terenurilor cu exces de umiditate din Câmpia Erului, *Crisia*, Muz. „Țării Crișurilor”, Oradea, 20: 903-611.

Sanda V., Popescu A., Doltu I.M., 1980: Cenotaxonomia și corologia grupărilor

- vegetale din România, *Stud. Comunic.*, Ști. Nat., Muzeul Brukenthal, Sibiu, Supliment: 1-171.
- Sanda V., Öllerer K., Burescu P., 2008: *Fitocenozele din România. Sintaxonomie, structură. Dinamică și evoluție*. Edit. Ars Docendi, București.
- SOÓ R., 1964-1980: *a magyar flóra és vegetáció rendszertani, növényföldrajzi kézikönyve*, I-VI, Akadémiai Kiadó, Budapest.